

Katalog:
- renesančno gledališče

RENEŠANČNO GLEDALIŠČE

Gledališče Shakespearove dobe imenujemo **renesančno** oziroma **elizabetinsko gledališče**, imenovano po kraljici Elizabeti 1., ki je tedaj vladala.

V 16.stol. so v Angliji uprizarjali gledališka dela na raznolikih mestih, npr. v plemiških sobanah, v dvoranh mestnih hiš, v jedilnicah, na univerzah, na privatnih vrtovih, v cerkvenih predverjih, na trgih, na dvoriščih gostiln... Slednje prizorišče je postalo zelo priljubljeno od sredine 16.stol. dalje. Šele leta 1576 (ko je bilo Shakespearu 12 let) je James Burbadge, vodja tedaj vodilne gledališke skupine, dal postaviti za uprizarjanje dramskih del posebno leseno zgradbo, ki jo je imenoval kar gledališče. Kmalu nato je nastala še druga vrsta gledališč.

Značilnosti elizabetinskega gledališča:

- * bilo je leseno, nepokrito gledališče
- * prostor je bil osmerokotne ali okrogle oblike, s tremi vrstami balkonskih sedežev
- * oder so gledalci obkrožali s treh strani
- * preprosta scena
- * odrski rekviziti in kulisa so bili skromni, vendar izraziti (prizorišče so označevali preprosto kar z napisi, stol ali naslanjač je označeval, da se scena odvija v notranjosti, igralec, ki je bil oblečen v dragocena oblačila, je predstavljal kralja, igralec v škornjih je bil sel...)
- * nad zadnjim delom odra je bil balkon, ki je občasno služil igralcem za prizore, ki so se dogajali ali na balkonih (npr. Romeo in Julija) ali na grajskem obzidju (npr. Hamlet)
- * vse vloge v gledališču so igrali moški
- * vhodi na oder so bili skozi več vrat v zadnji steni odra, ki so jo občasno še oddelili z zastori, če je igra imela prizorišča, ki naj bi bila skrita (npr.: grobnica v Romeu in Juliji)
- * gledališče je bilo odprtega tipa
- * med igralci in gledalci ni bilo zavese, ki bi jih ločevala

V igrah elizabetinskih dramatikov so pogosti daljši uvodni govori, prologi, v katerih navadno eden izmed igralcev, ki ima vlogo zbor v klasični drami, pojasni spremembe kraja in časa dogajanja ali da druga pomembna pojasnila, ki skrajšajo potek celotne fabule.

Gledališče je bilo v renesančni Angliji najbolj priljubljena in umetniško dognana oblika razvedrila in je zato privabljalo gledalce vseh družbenih slojev. Imelo pa je tudi nasprotnike med puritanskimi moralisti (puritanski - versko in nravno strog; privrženec protestantske ločine), ki so izražali zaskrbljenost nad morebitnimi negativnimi vplivi, ki naj bi jih prikazovanje človeških slabosti imelo za občinstvo.